

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XIV. Refellitur quartus error.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

similitudinem inter manducationem nostram, qui ex indigentia manducamus, & illam Christi, quæ ex potestate facta est: *Sicut, inquit, aliter aquam terra sitiens absorbet, aliter solis radius candens: sic etiam aliter nos manducamus, aliter ille manducavit.* Porro terra verè sibi adiungit aquam, & ea iuuatur; & pinguescit: solis autem radius non sibi adiungit aquam, quam absorbet, sed eam in auram, & vapores dissoluit. Posset etiam dici cum Ioanne à Louanio, in lib. de corpore Domini, Christum verè nutritum eo cibo post resurrectionem, sed sine vlla accessione, vel mutatione sua: potuit enim totum eum cibum vertere in carnem suam præexistentem, ita vt nec materia, nec forma panis remaneret. Sed prior solutio facilior est.

TERTIVM probat Durandus ex Damasceno lib. 4. de fide, cap. 14. cui possumus addere Gregorium Nyssenum in orat. Catechet. cap. 37. & Theophylactum in cap. 6. Ioannis, qui dicunt eo modo mutari nunc panem in carnem Christi per consecrationem, quo mutabatur olim, dum ipse in terris viveret, per nutritionem.

AT Patres illi similitudine nutritionis vtuntur, vt veram, & realem mutationem ostendant, non autem, vt in omnibus similia esse velint consecrationem, & nutritionem; neque exempla, & similitudines id vnquam exigunt, vt in omnibus omninò conueniant.

CAPVT XIV.

Refellitur QVARTVS error.

AM verò **QVARTVS** error de forma panis, ineptissimus est, nec alio fundamento nititur, nisi imperitiæ. Existimabant enim auctores eius erroris, panem rem esse merè artificiosam, quia manibus, & arte hominum fit, & proinde formam panis nihil esse, nisi figuram illam externam, & accidentariam, quam in Sacramento remanere videmus. **AT** panis non est res merè artificiosa, nec sola arte humana fieri potest, vt sunt scamna, vestes, ædificia; sed res est naturalis, & actione naturali agentium naturalium ab hominibus applicatorum conficitur. Quæ admodum etiam ranæ, scorpiones, apes, calx, vitrum, & alia nonnulla, humana arte fieri possunt, quæ tamen naturalia sunt,

Yy 2

sunt, & formam substantialem habent, eò quòd ad ea procedenda adhibeantur agentia, seu causæ naturales.

Porro formam substantialem panis, quam esse in patre præter figuram externam, iam ostendimus, in Sacramento Eucharistiæ non remanere, facillè probari potest. Nam cum materia sua maneret, aut sine illa; & si absque illa, aut informaret materiam corporis Domini, aut sine informatione, & separata à materia omni maneret. Si PRIMVM, nulla fieret conuersio, & coincideret hæc sententia cum prima. Si SECUNDVM, tunc nõ panis fieret corpus Domini, sed è contrario corpus Domini fieret panis, & Eucharistia formaliter esset panis, non corpus, & Dominus non dixisset accepto pane: *Hoc est corpus meum*, sed ostenso corpore dixisset: *Hic est panis meus*: a forma enim res vnaquæq; accipit esse nomen. Si TERTIVM, frustra fieret miraculum hæcenus auditum, vt forma essentialis, & tamen corporalis sine materia maneret. Quorsum enim istud miraculum? Nam accidentia quidem externa vtiliter manent in Eucharistia ad relictum corpus Domini; at ista forma inuisibilis sine illa causæ maneret.

CAPVT XV.

Refellitur error Ruperti.

QVINTVS error, quem Ruperti esse diximus, refellitur PRIMO, quia repugnat apertissimis verbis Domini. Dominus enim ait Ioan. 6. *Panis, quem ego dabo, caro mea est.* At panis ille, assumptus verbo, est quidem corpus Christi, sed non caro Christi; enim per assumptionem illam speciem suam mutat: panis autem corpus est, caro non est. Rursus Dominus ait March. 14. *Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur.* At corpus illud panaceum non fuit pro nobis traditum; corpus igitur datum Apostolis à Christo manducandum in vltima cæna, non fuit panaceum, sed carneum. Vel si contendas corpus panaceum datum discipulis; oportebit etiam fateri corpus panaceum pro nobis fuisse crucifixum, vt faceret deducit Terullianus lib. 4. contra Marcionem.

Responderi posset, de corpore panaceo propter vnicam hypostaticam prædicari corpus carneum; ac proinde dicitur: *Hic panis est corpus illud, quod pro vobis tradetur.*